

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

55-1

BRNO 2014

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 55
Volume 55

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková,
Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík,
Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design s.r.o.

Software
Software

Adobe InDesign CS6

Fotografie na obálce
Cover Photography

Hostěradice, okr. Znojmo. Sestava nádob s kremací ze žárového hrobu
kultury zvoncovitých pohárů. (viz obr. 10 na str. 59)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2014
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2014 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Literatura

Škrdla, P. 2011: Lovecké komunity staré doby kamenné. In: R. Procházka (red.). *Dějiny Brna 1. Od pravěku k ranému středověku*. Brno: Statutární město Brno, 96–136.

Resumé

An isolated artifact, probably made from erratic flint, was collected within the Hlinišťe and U křížku fields between Dolní Heršpice and Brno – Břeclav railway.

DOLANY (OKR. ŠUMPERK)

„U skalky“. Mladý paleolit. Ojedinelé nálezy. Povrchový sběr.

V uplynulých letech sesbíral p. V. Betlach z Dolan několik patinovaných nálezů v polní trati „U Skalky“ (viz též kapitolu Neolit). Ta se nachází zhruba 1 km SSV od středu obce na západně orientovaném svahu. Artefakty byly nalezeny v širokém okolí bodu definovaného souřadnicemi 49°39'30.183"N, 17°19'44.555"E, v rozmezí nadmořských výšek 270–290 m.

Celkově bylo identifikováno 8 patinovaných kusů štípané industrie, z nichž většina představuje úštěpy. Dále je zde klasifikovatelný zlomek bilaterálně retušované čepele a vysoké klínové rydlo.

Miroslav Daňhel

Resumé

Eight patinated chipped stone artefacts were found by surface survey at Dolany.

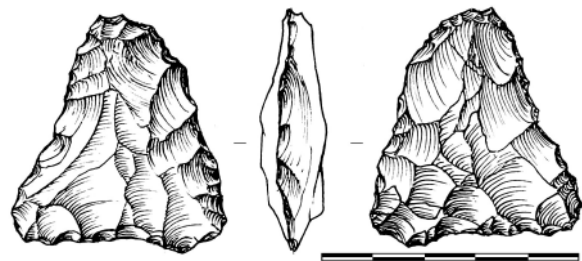
LHOTA (K. Ú. LHOTA U LIPNÍKA NAD BEČVOU, OKR. PŘEROV)

„Dlouhé stráně“. Mladý paleolit. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum.

V rámci systematického průzkumu paleolitického a neolitického osídlení Kelečské pahorkatiny byl na podzim roku 2012 proveden povrchový sběr v prostoru neolitického sídliště v trati Dlouhé stráně, jihozápadně od obce Lhota u Lipníka. V případě sledované lokality jde o rozsáhlou plošinu s mírným sklonem k jihu, odkud je možné pozorovat okolní krajinu směrem jihovýchodním. Z lokality je dobrý výhled rovněž směrem severním k místu, kde se nachází mladopaleolitická sta-

nice (Lhota I) v poloze „Malé stráně“. V místě geografické souřadnice 49°29'47.5"N 17°36'05.0"E (WGS-84) došlo k nálezu patinovaného bifaciálně retušovaného hrotu trojúhelníkovitého tvaru (obr. 2). Nadmořská výška nálezu činí 348 m. Jde o další z řady nově objevených lokalit s výskytem těchto specifických hrotů typu Lhota-Hlinsko, jejichž výskyt se v rámci celé Moravy nápadně koncentruje do prostoru severozápadní části Kelečské pahorkatiny, kde je doloženo intenzivní osídlení z období mladého paleolitu (Škrdla, Schenk 2007).

Zdeněk Schenk

Obr. 2. Lhota u Lipníka. Listovitý hrot.
Fig. 2. Lhota u Lipníka. Leaf point.

Literatura

Škrdla, P., Schenk, Z. 2007: Paleolitické osídlení Hlinska a okolí. In: L. Šebela a kol: *Hlinsko: Výšinná osada lidu badenské kultury*. Spisy archeologického ústavu AV ČR Brno 32. Brno: Archeologický ústav AV ČR Brno, 31–47.

Resumé

An isolated Upper Paleolithic artefact – a leaf point (Fig. 2) was found at Lhota u Lipníka nad Bečvou, Dlouhé stráně field.

MOKRÁ-HORÁKOV (K. Ú. MOKRÁ U BRNA, OKR. BRNO-VENKOV)

„V koutech“. Mladý paleolit. Sídliště. Záchran-
ný výzkum.

V roce 2013 byla zahájena na katastru obce výstavba nového vodovodu. Během hloubení rýhy na sídlišti v úseku západně od mateřské školy byl mezi domy č. p. 305 a 201 zachycen rozměrný neolitický objekt, z jehož výplně byla získána také menší kolekce štípaných kamenných bíle patinovaných artefaktů zhotovených z kvalitního pazourku (souřadnice WGS-84, 49°13'13.409"N, 16°45'15.063"E).

„U lomu“. Mladý paleolit. Sídliště. Záchranný výzkum.

Během dokončovacího výzkumu předpolí velké kanálové středověké vápenické pece na nalezišti Mokrá-lom X bylo v podloží hlínách nalezeno několik drobných bíle patinovaných úštěpů rohovce (souřadnice WGS-84, 49°14'0.883"N, 16°45'36.526"E), které doplňují nálezový soubor, který tu byl získán buďto náhodně, nebo cílenou sondáží v minulých letech.

„Kamenný žlíbek“. Mladý paleolit. Ojedinelý nález. Povrchový sběr.

Za nové zjištění z mokerského katastru lze označit náhodný nález bíle patinovaného úštěpu rohovce nebo pazourku, pocházejícího z objektu vápenické pece se zvláštní kamennou konstrukcí, která se nachází jižně ve svahu nad cestou v Kamenném žlíbku (souřadnice WGS-84, 49°14'27.368"N, 16°44'55.352"E). Naleziště může souviset s nedalekou jeskyní Pekárna, jejíž vchod leží západním směrem ve vzdálenosti cca 210 m.

Petr Kos

Resumé

Small collections of Upper Paleolithic artifacts were obtained during salvage excavations in „V Koutech, and U Lomu fields. An isolated artifact was found in Kamenný žlíbek ca. 210 m from the entrance to Pekárna cave.

MOHELNO (OKR. TŘEBÍČ)

„Plevovce.“ Sídliště. Epigravettien. Povrchový průzkum a zjišťovací sondáž.

Příspěvek navazuje na zprávu o prvních průzkumech lokality v letech 2009–2012, která byla publikována v časopise AMM, sci. soc. (Škrdla *et al.* 2012). Drobný dodatek o výsledcích průzkumu, po odevzdání článku do AMM (zejména informace o objevu kamenných struktur na podzim 2012), byl publikován v časopise Přehled výzkumů (Škrdla *et al.* 2013).

V září roku 2013 jsme využili plánovaného snížení vodní hladiny na vodním díle Mohelno a provedli odkryv kamenné struktury A (*cf.* Škrdla 2013; Škrdla *et al.* 2013). Během třídní akce se podařilo prozkoumat plochu o rozměru 5×3 m a zdokumentovat strukturu vyskládanou z plochých kamenů místní proveniencie (obr. 3). Zatímco uvnitř dlážděného prostoru byla hustota kamenných artefaktů vysoká, vně této plochy byly nalezeny již jen pouze ojedinelé kusy. Tento jev si vysvětlujeme jako důsledek bariérového

efektu a strukturu interpretujeme jako pozůstatek uzavřeného obydlí.

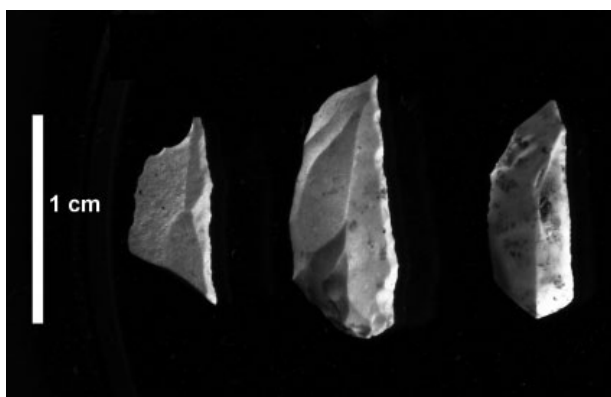
Vzorek uhlíků poskytl datum 16280±80 ¹⁴C BP (Poz-57891), což odpovídá samému sklonku LGM. Industrie je charakteristická zejména strmě retušovanými škrabady a specifickými drobnými otupenými mikrolity, které dosud na Moravě nemají analogii (obr. 4). Záchranný výzkum lokality bude pokračovat.

Petr Škrdla

Obr. 3. Mohelno-Plevovce. Foto kamenné struktury A.

Fig. 3. Mohelno-Plevovce. Photo of the stone structure A.

Obr. 4. Mohelno-Plevovce. Foto mikrolitických nástrojů.

Fig. 4. Mohelno-Plevovce. Photo of the microlithic tools.